

ЗАКОН

О ЗАКЉУЧИВАЊУ И ИЗВРШАВАЊУ МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређује се поступак закључивања и извршавања међународних уговора, као и друга питања у вези са међународним уговорима.

Појам међународног уговора

Члан 2.

Међународни уговор је уговор који Република Србија закључи у писаном облику са једном или више држава или са једном или више међународних организација, регулисан међународним правом, без обзира да ли је садржан у једном или више међусобно повезаних инструмената и независно од његовог назива.

Протоколи, записници и други међународноправни акти које, ради извршавања међународних уговора, закључују, односно усвајају органи овлашћени или основани тим уговорима, којима се не преузимају нове обавезе не сматрају се, у смислу овог закона, међународним уговорима.

II. ПОСТУПАК ЗАКЉУЧИВАЊА МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА

Покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународног уговора

Члан 3.

Поступак за вођење преговора и закључивање међународног уговора покреће Влада, по сопственој иницијативи или на предлог органа државне управе у чији делокруг претежно спадају питања која се уређују међународним уговором.

Орган државне управе предложиће Влади покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународног уговора ако у вршењу послова из свог делокруга утврди да са другим државама или међународним организацијама треба уредити одређена питања.

Иницијатива за вођење преговора и закључивање међународног уговора

Члан 4.

Иницијативу за покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународног уговора могу дати и други државни органи, привредни субјекти или удружења преко органа државне управе у чији делокруг претежно спадају питања која се уређују међународним уговором.

Када орган државне управе у чији делокруг претежно спадају питања која се уређују међународним уговором оцени да је иницијатива из става 1. овог

члана оправдана, подноси Влади предлог за покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународног уговора.

Ако орган државне управе из става 2. овог члана сматра да не треба прихватити иницијативу, обавестиће о томе Владу и подносиоца иницијативе уз образложење због чега се иницијатива не прихвата.

Предлог основе за вођење преговора и закључивање међународног уговора

Члан 5.

Предлог за покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународног уговора подноси орган државне управе у чији делокруг претежно спадају питања која се уређују међународним уговором, упућивањем Влади предлога основе за вођење преговора и закључивање међународног уговора (у даљем тексту: предлог основе).

Предлог основе треба да садржи нарочито: уставни основ; оцену стања односа са односном страном државом или међународном организацијом; разлоге због којих се предлаже закључивање уговора; основна питања о којима ће се водити преговори, односно битне елементе које уговор треба да садржи и предлог ставова делегације Републике Србије у вези са тим питањима; оцену потребе финансијских средстава за извршење уговора и начин њиховог обезбеђивања; нацрт уговора, као и друге материјале који се односе на преговоре, предлог састава делегације и предрачун трошкова за рад делегације. Ако се предлаже привремена примена међународног уговора, предлог основе садржи и образложење разлога за привремену примену.

Уз предлог основе из става 1. овог члана прилажу се мишљења органа државне управе надлежних за спољне послове, финансије и законодавство, као и органа државне управе у чији делокруг спадају поједина питања која се уређују међународним уговором.

Делегација за вођење преговора

Члан 6.

Влада утврђује основу за вођење преговора и закључивање међународног уговора (у даљем тексту: основа) и одређује делегацију за вођење преговора.

Влада може приликом утврђивања основе овластити шефа делегације Републике Србије да потпише међународни уговор који је сачињен у складу са основом.

Вођење преговора

Члан 7.

Делегација Републике Србије одређена за вођење преговора не може у току преговора одступати од ставова утврђених у основи.

Ако у току преговора друга страна не прихвати ставове утврђене у основи или предложи да се разматрају питања о којима нису заузети ставови у основи, делегација Републике Србије ће затражити нове ставове Владе, а по потреби и одложити преговоре.

Влада ће по хитном поступку утврдити ставове које у току преговора затражи делегација Републике Србије.

Ако у току преговора текст међународног уговора не буде усаглашен због тога што нису прихваћени ставови делегације Републике Србије утврђени у основи, делегација ће у извештају навести разлоге због којих међународни уговор није усаглашен и дати мишљење и предлоге за даље вођење преговора.

Привремена примена

Члан 8.

Влада, изузетно, по добијању сагласности надлежног одбора Народне скупштине може овластити делегацију Републике Србије да прихвати да се међународни уговор који се потврђује у целини, или поједине његове одредбе, могу привремено примењивати до његовог ступања на снагу. Поступак потврђивања овог међународног уговора мора бити покренут у року од 30 дана од датума његовог потписивања.

Привремена примена уговора престаје ако Република Србија одлучи да не постане страна тог међународног уговора и када о тој својој одлуци обавести остале стране уговорнице између којих се уговор привремено примењује, у складу са одредбама самог уговора и општеприхваћеним правилима међународног права.

Извештај о преговорима

Члан 9.

По завршеним преговорима, делегација Републике Србије подноси Влади извештај о току преговора и усаглашени (парафиран) текст међународног уговора.

Ако Влада оцени да је усаглашени текст међународног уговора у складу са утврђеном основом, одредиће лице које ће га потписати. Пуномоћје за потписивање међународног уговора издаје министар надлежан за спољне послове.

У случају да преговори нису успешно окончани, делегација Републике Србије ће у извештају посебно образложити разлоге за неуспех преговора и предложити даље поступање.

Достављање потписаног међународног уговора

Члан 10.

Делегација Републике Србије, односно лице овлашћено за потписивање међународног уговора, у року од 15 дана од дана потписивања, доставља текст потписаног међународног уговора, са свом документацијом, министарству надлежном за спољне послове.

III. ПОСТУПАК ПОТВРЂИВАЊА МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА

Припрема закона о потврђивању међународног уговора

Члан 11.

Ради покретања поступка за потврђивање међународног уговора, надлежни орган државне управе припрема и доставља министарству

надлежном за спољне послове, нацрт закона о потврђивању међународног уговора, са образложењем.

Уз нацрт закона о потврђивању међународног уговора достављају се и мишљења органа државне управе надлежних за спољне послове, финансије и законодавство, као и органа државне управе у чији делокруг спадају поједина питања која се уређују међународним уговором.

Садржина закона о потврђивању међународног уговора

Члан 12.

Закон о потврђивању садржи текст међународног уговора на српском језику, односно на једном од језика оригинала, ако то није српски језик, са преводом на српски језик, а може да садржи и:

- 1) резерве, декларације и интерпретативне изјаве у односу на међународни уговор, које се стављају у складу са одредбама самог уговора и општеприхваћеним правилима међународног права;
- 2) одредбе о обезбеђивању финансијских средстава потребних за извршавање међународног уговора;
- 3) навођење органа надлежног за спровођење међународног уговора.

Покретање поступка за потврђивање међународног уговора

Члан 13.

Поступак за потврђивање међународног уговора покреће министарство надлежно за спољне послове упућивањем Влади нацрта закона о потврђивању међународног уговора.

Влада утврђује предлог закона о потврђивању међународног уговора и доставља га Народној скупштини.

Потврђивање међународног уговора

Члан 14.

Народна скупштина потврђује међународне уговоре војне, политичке и економске природе, уговоре којима се стварају финансијске обавезе за Републику Србију, уговоре који захтевају доношење нових или измену важећих закона и уговоре којима се одступа од постојећих законских решења.

Међународни уговори који не спадају у уговоре из става 1. овог члана не подлежу поступку потврђивања. О овим уговорима Влада доставља информацију надлежном одбору Народне скупштине.

Инструменти о потврђивању међународних уговора

Члан 15.

Министарство надлежно за спољне послове стара се о изради и размени инструмената о потврђивању, депоновању инструмената о потврђивању вишестраног међународног уговора и извршењу других међународним уговором предвиђених радњи у вези са обавештавањем друге стране уговорнице о ступању међународног уговора на снагу.

Инструменте о потврђивању или приступању потписује министар надлежан за спољне послове.

Објављивање закона о потврђивању

Члан 16.

Закон о потврђивању међународног уговора, са текстом тог уговора и прилозима који чине саставни део међународног уговора, објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори” у року од 30 дана од дана његовог проглашења.

Министарство надлежно за спољне послове у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори” објављује обавештење о датуму ступања на снагу међународног уговора.

IV. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Ступање на снагу међународног уговора

Члан 17.

Међународни уговор ступа на снагу у складу са одредбама самог уговора и општеприхваћеним правилима међународног права.

Закључивање међународних уговора на дипломатским конференцијама

Члан 18.

Одредбе овог закона сходно се примењују на поступак закључивања међународних уговора на дипломатским конференцијама, мешовитим међувладиним телима, као и на приступање Републике Србије закљученим вишестраним међународним уговорима.

Закључивање посебних међународних уговора о сарадњи

Члан 19.

Органи државне управе са надлежним органима других држава могу закључивати посебне међународне уговоре о сарадњи (меморандуме о сарадњи, споразуме о сарадњи и др.).

Предлог основе за вођење преговора и закључивање уговора из става 1. овог члана припрема се у складу са чланом 5. ст. 2. и 3. овог закона, с тим да не мора да садржи предлог састава делегације.

Влада утврђује основу са нацртом уговора и овлашћује лице које ће потписати међународни уговор који је сачињен у складу са основом.

Извештај о закљученом посебном међународном уговору, са текстом потписаног уговора доставља се Влади ради упознавања.

Објављивање међународних уговора који не подлежу потврђивању и посебних међународних уговора о сарадњи

Члан 20.

Међународни уговори из члана 14. став 2. овог закона објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори“ у року од 30 дана од дана њиховог потписивања.

Посебни међународни уговори из члана 19. овог закона објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори“ у року од 30 дана од дана њиховог потписивања.

О објављивању међународних уговора из става 1. овог члана стара се министарство надлежно за спољне послове, а о објављивању посебних међународних уговора из става 2. овог члана стара се надлежан орган државне управе који је тај уговор закључио.

Евидентирање и чување

Члан 21.

Оригинални примерци потписаних међународних уговора и других међународноправних аката евидентирају се и чувају у министарству надлежном за спољне послове.

Други међународноправни акти

Члан 22.

Протоколи, записници и други међународноправни акти из члана 2. став 2. овог закона достављају се Влади ради упознавања.

V. ИЗВРШАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА

Правила која се примењују на извршавање међународних уговора

Члан 23.

Међународни уговори извршавају се у доброј вери, у складу са одредбама самог уговора, општеприхваћеним правилима међународног права и одредбама овог закона.

Надлежност за извршавање међународних уговора

Члан 24.

О извршавању међународних уговора стара се Влада преко надлежних органа државне управе.

Међународне уговоре којима се стварају обавезе за Републику Србију извршавају органи државне управе у чији делокруг спадају питања која се уређују тим уговорима.

Законом о потврђивању вишестраног међународног уговора може се овластити Влада да прихвати измене и допуне техничких прописа донетих на основу међународног уговора.

Влада, на предлог надлежног органа државне управе у чији делокруг претежно спадају питања која се уређују међународним уговором, одлучује о објављивању измена и допуна техничких прописа из става 3. овог члана, у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори“.

О објављивању измена и допуна техничких прописа стара се орган државне управе у чији делокруг претежно спадају питања која се уређују међународним уговором на основу којег су технички прописи донети.

Праћење и обавештавање о извршавању међународних уговора

Члан 25.

Надлежни органи државне управе прате извршавање међународних уговора и о томе обавештавају Владу.

Влада обавештава Народну скупштину о извршавању међународних уговора које је потврдила Народна скупштина.

VI. ИЗМЕНЕ И ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА

Измене међународних уговора

Члан 26.

Међународни уговор може се мењати у складу са одредбама самог уговора и општеприхваћеним правилима међународног права.

На поступак измене међународног уговора сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на закључивање међународних уговора.

Повлачење резерви и повлачење или измена декларација и интерпретативних изјава

Члан 27.

Повлачење резерви и повлачење или измена декларација и интерпретативних изјава врши се, у складу са одредбама самог уговора и општеприхваћеним правилима међународног права.

На повлачење резерви и повлачење или измену декларација и интерпретативних изјава сходно се примењује поступак за закључивање међународних уговора.

Народна скупштина може законом о потврђивању међународног уговора овластити Владу да повуче или измени декларације или интерпретативне изјаве.

Повлачење резерве и повлачење или измена декларације и интерпретативне изјаве објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О објављивању повлачења резерви или измена декларација и интерпретативних изјава из става 4. овог члана стара се министарство надлежно за спољне послове.

Престанак важења међународног уговора

Члан 28.

Међународни уговор престаје да важи у складу са одредбама самог уговора и општеприхваћеним правилима међународног права.

На поступак престанка важења међународног уговора покренутог од стране Републике Србије сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на закључивање међународних уговора.

Влада, на предлог министарства надлежног за спољне послове, одлучује о објављивању престанка важења међународног уговора у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О објављивању престанка важења међународног уговора из става 3. овог члана стара се министарство надлежно за спољне послове.

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Престанак важења ранијег прописа

Члан 29.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о закључивању и извршавању међународних уговора („Службени лист СФРЈ”, бр. 55/78 и 47/89-УСЈ).

Ступање на снагу

Члан 30.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.